

‘Velden worden te schraal en te hard en vilt neemt toe; dat werkt een schimmel als heksenkring in de hand’

Maurice Evers van Lumbricus over heksenkring, het jaarlijks terugkerende kwaaltje in grasmatten

Het is weer herfst en tijd voor de jaarlijkse terugkerende schimmels in onze grasmatten, die komen en weer gaan, net als de najaarsgriepjes en -verkoudheden die ons mensen dan teisteren. Opvallend in het rijtje schimmels is heksenkring, die vooral in de zomer en herfst opduikt, omdat het dan gemiddeld warmer en vochtiger is. De uitgegraven paddenstoelenkring op de hoofdfoto bij dit artikel is natuurlijk een voorbeeld van hoe je een heksenkring beter níet kunt verwijderen.

Auteur: Santi Raats

3 min. leestijd

Maurice Evers van Lumbricus: 'Heb je een heksenkring met een dode rand, dan moet je die met de hand extra beregenen nadat je wettig agent hebt aangebracht op de rand. Bij heksenkringen met alleen een donkergroene rand hoef je niets te doen!'

Schimmels leven van nature in de bodem en breken daar organische stoffen zoals vilt af, waarbij ook voeding (stikstof) vrijkomt. De schimmels zijn in principe niet ziekteverwekkend voor de grasmat, maar bij sterke activiteit kan er wel schade ontstaan als gevolg van droogte en/of het vrijkomen van te veel stikstof op de plek waar de schimmel actief is. Dit is vaak aan de rand, waardoor kringen zichtbaar worden.

Onschadelijke versie

Evers: 'Op sportvelden en golfbanen en in elke grassoort kunnen drie soorten heksenkringen voorkomen. Twee varianten zijn niet schadelijk voor de grasmat, de andere kan dat wel zijn. De heksenkring is feitelijk niet meer dan overactieve schimmels in de bodem die behoren tot de groep van de *Basidiomyceten*. *Agaricus campestris*, *Lycoperdon hiemale* en *Scleroderma verrucosum* zijn drie van de meer dan veertig soorten uit deze groep die heksenkringen kunnen veroorzaken. Heksenkringen komen jaarrond voor. Men ziet dan meestal alleen donkergroene ringen in de grasmat door het vrijkomen van stikstof die de grasgroei stimuleert (heksenkring type II). Soms zijn er ook paddenstoelen of stuifzwammen te zien op de

buitenste ring (heksenkring type III), die in grootte kan variëren.'

Mogelijk schadelijke versie

Het voorkomen van de schimmel *Marasmius oreo-*
des kan de grasmat wél doden (heksenkring type I). 'Dit type heksenkring groeit in een cirkel, met aan de randen een donkergroene kleur en in de cirkel een minder intense groei van het gras. De donkergroene kleur ontstaat door de vrijgekomen stikstof van het afgestorven schimmelweefsel. De schimmel veroorzaakt een dichte massa waterafstotend mycelium onder de aangetaste bruine ring. Om verdere schade te voorkomen, moet men eerst in en rond de heksenkring beluchten en daarna de grond goed natmaken. De grond moet voorafgaand aan het beregenen aanvullend worden behandeld met wetting agents. Deze verlagen de oppervlaktespanning, waardoor er weer vocht opgenomen kan worden op de betreffende plek. Een paar weken na behandeling kan zich in de dode ring van de heksenkring weer gras vestigen. Hiervoor is doorzaai nodig. Vergeet niet om na behandeling het werkmateriaal te ontsmetten, zoals de riek of de messen van de maaier, de verticuteermachine of de beluchter. De donkergroene ring blijft nog jaren zichtbaar en groeit langzaam uit de green of het sportveld.'

Goed onderhoud

Evers voegt toe: 'Als het gras in de kring alleen wat lichter is, is dat een teken dat de bemesting te laag is. Een bemestingsbeurt is dan voldoende

ACHTERGROND

om het gras weer terug op kleur te krijgen. Het kan ook zijn dat er niet genoeg is belucht, waardoor er vilt is, waar schimmels op gedijen. Om moeilijk verteerbare organische stof in de bodem beter te laten verteren, kan men het bacterieleven stimuleren, bijvoorbeeld met bepaalde meststoffen of voldoende beluchten.'

Evers ziet hier en daar op sportvelden en golfbanen dat heksenkring toeneemt en vermoedt dat dit komt door lagere budgetten. 'Dit heeft invloed op de beluchting, beregening en bemesting. Maar ook wordt er soms niet genoeg zand gebruikt tijdens het dresen. Velden worden te schraal en te hard en vilt neemt toe. Dat werkt een schimmel als heksenkring in de hand.'

De in onze ogen ludieke hoofdfoto bij dit artikel werd ooit gemaakt door Jos Theunissen van meststoff-fabrikant Melspring op een zeer gerenommeerde golfbaan in Polen.

Heksenkring. Foto: gemeente Borne

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-7066

Maurice Evers